

Eliitkoolis võib kanda rohelisi juukseid ja suudelda

Teie poeg tohib seiltit kanda küll – aga ainult tingimusel, et tema kannab seda mõnes teises koolis, ütles koolidirektor Wikman riigivanemale Jaan Krossi romaanis. Kuuskümmend aastat on möödunud ja Eesti praeguste eliitgümnaasiumide direktorid väidavad, et neil ei ole midagi ka õpilaste siniseks või roheliseks värvitud juuste vastu.

Agne Narusk

agne@epl.ee

Eesti Päevaleht uuris, kui vabameelne on sisekord nendes koolides, kus tänavu kevadel tehti riigieksameid kõige edukamalt. Lisaks edetabeli esikümne koolide juhtidele vastasid ka kahe erakooli, seni põhikoolina töötanud Audentese ja vastloodud Rocca al Mare kooli direktorid.

Kui vana Wikmani range joon kuskil Eestis üldse jätkub, siis võibolla Haabersti Vene Eragümnaasiumis, kus direktriksi vastus kõlas: käigu või palja tagumikuga, aga mitte minu koolis. Vabameelsuse välise tunnuste suhtes paistavad eesti koolijuhid olevat venelastest tolerantsemad. Kõik koolid on ühel meelel kolmes asjas: õpilased ei tohi tunnis kasutada mobiiltelefoni, kooli alal suitsetada ega koduloomi kaasa tuua.

Kuidas direktorite väited tegelikus koolielus vett peavad, seda saavad õpilased peatselt algava kooliaasta vältel ise kontrollida.

Tallinna Inglise Kolledži direktor Toomas Kruusimägi ei soovinud oma sekretäri väitel küsimustele vastata ja Kadrioru Saksa Gümnaasiumi direktor Ann Mändvee vabandas end ajapuudusega.

Vastasid koolidirektorid:

- **Ljudmila Zaitseva**, Paldiski Vene Gümnaasium (edaspidi: Paldiski VG);
- **Helmer Jõgi**, Tartu Hugo Treffneri Gümnaasium (HTG);
- **Alevtina Kornilova**, Tallinna Haabersti Vene Eragümnaasium;
- **Nikolai Tsurlin**, Tallinna Humanitaargümnaasium;
- **Gunnar Polma**, Tallinna Reaalkool (Reaalkool);
- **Jüri Sasi**, Tartu Miina Härma Gümnaasium (MHG);
- **Lauri Leesi**, Tallinna Prantsuse Lütseum (Prantsuse Lütseum);
- **Niina Sõtnik**, Tallinna Tõnismäe Reaalkool (Tõnismäe Reaalkool);
- **Rein Rebane**, Rocca al Mare Kool (Rocca al Mare);
- **Valvo Paat**, Audentese Erakool (Audentes).

Sattusid kõige rangemas kooli: Spordigümnaasiumi 11. klassi tüdrukud Margit Rüütel ja Katri Miller käisid seni koolis sportlikes rõivais, sageli dressides. Sellest sügisest võttis Audentese Erakool spordigümnaasiumi oma tiiva alla ja tennisemängijaist pinginaabritel tuli hakata kauplustest otsima nõuetekohast tumesinist seelikut ja helesinist pluusi.

■ ■ ■ Kas nõuate koolivormi, mütsi, lip-su, viigipükse?

Paldiski VG: Alates 9. klassist peab poistel olema lips, nõuame kindlasti vahetusjalat-seid, poistelt ka normaalseid pükse, see tä-hendab mitte dresse.

HTG: Ei ole vormi ega muid nõudeid, aga ma ei tahaks, et nad ka rannariietuses oleks. Kes oma hinges tunnevad, et nad ta-havad kanda kooli vormimütsi, need ka kannavad seda.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Ele-mendid, mis on kohustuslikud igale intelli-gentsele inimesele. Poistelt ja vanematelt tüdrukutelt nõuame kooli lipsu kandmist, nooremalt tüdrukutelt kooli rätiku sidu-mist kaela või juustesse. Ka hõbedane koo-li logoga märk peab olema nähtaval.

Humanitaargümnaasium: Vanemate klasside poisid ei taha ei lipsu ega vii-gipükse, tahavad käia nii, nagu neile meel-dib, ja sellest aastast me lubame seda.

Reaalkool: Oleme nõudnud pidulike sündmuste puhul poistel tumedat pintsakut, tumedaid pükse, lipsu. Aga tavapä-ral peab olema selline, ütleme, mitte välja-kutsuv riietus.

MHG: Koolivormi ei ole, on vahetusja-latsid. Lipsu ja viigipükse ei pea poistel olema.

Prantsuse Lütseum: Poisslaps kannab pintsakut või klassikalist sviitrit, triiksärki, lipsu; neiud lähtuvalt sellest. On vormimüts. Mingil juhul ei kuulu kooliriietu-se hulka sinised teksariided. Va-hetusjalatsid on kohustuslikud kas või juba sellepärast, et nen-des jalg puhkab.

Tõnismäe Reaalkool: Riietus peab ole-ma korrektne, puhas ja mitte dressid. Va-hetusjalatsid kindlasti.

Audentes: Meie koolis on väga ilus vorm (tume kampsun, pikad ja lühikesed püksid või ülikond, särk, lips; seelik või pihiksee-lik, pluus). On igasuguseid variante: pintsakuga, pluusiga, pusaga. Kindlasti ei tohi spordijalatsitega koolis käia, meil on väga rangelt reglementeeritud, milline on koo-liskäimise jalats. Koolimüts on kohustuslik.

Rocca al Mare: Oma kooli vorm valmib umbes kahe kuu pärast. Lipsu see noor-meeste jaoks ei tähenda, ülemine osa on polopluus. Püksid peavad olema musta värvi. Koolimüts on tungivalt soovituslik.

■ ■ ■ Kas õpilaspäevik on kohustuslik?

Eesti õppekeelega koolide direktorid pida-sid enamasti õpilaspäevikut kohustusli-kuks põhikoolis, keskkooliõpilane võib ka-sutada ka kalendermärkmikku. Eesti era-koolidel on oma kooli õpilaspäevikud.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Käib küll diskussioon, et päevik on dokument ja võib last ahistada, kuid meil siiski on päe-vikud. Gümnaasiumiosas pole see nõutav, küll on kohustuslik täita hinnetelete inter-

netis. Vanemad palusid meilt seda.

■ ■ ■ Kas ja millal tohib kasutada mo-biiltelefoni?

Kõigis koolides lubatakse õpilastel telefoni kaasas kanda ja vahetundides kasutada, kuid tunni ajaks peab see olema välja lüli-tatud.

■ ■ ■ Kas teie koolis tohib käia siniseks või roheliseks värvitud juustega?

Paldiski VG: Põhimõtteliselt jah – välja ei viska, aga märkuse teeme. Meil ikka esi-neb aegajalt selliseid.

HTG: Võib ja on käinud ka.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Andke andeks minu väljendus, kuid käigu või palja pepuga – aga mitte siin, minu koolis.

Humanitaargümnaasium: Vot selle kohta arvan ma, et nii ei maksa kooli tulla. Ja teate miks? Sest väiksemad tahaksid ko-he samasugused välja näha – just sellepä-rast. Ei pea olema kepidistsipliini, aga mingi maitsetunnetus peaks ikka olema.

Reaalkool: Me ei ole seda keelanud.

MHG: Võivad käia ka päris paljaks ae-tud peadega. Muide, üks tüdruk läks aasta tagasi Saksamaale õppima nii-moodi, et tal oli täiesti sinine pea ja hästi lühi-kesed juuksed, nüüd tuli tagasi – nii ilusad pikad mustad juuksed!

Prantsuse Lütseum: Kui esteetiliselt ei häiri, mis ma tast tüütan sellepärast, et tal on erksad juuk-sed. Vastupidi, kui on kena vaadata, lähen juurde ja küsin: kust te saite sellised juuk-sed, ma prooviksin ka.

Tõnismäe Reaalkool: Sinist ja rohelist meil veel pole, aga punast, valget ja musta küll.

Audentes: Ei, see ei lähe meie kooli vor-miga mitte kokku. Meil võtab õpetaja hom-mikul kõik trepil vastu ja see asi tehakse kohe selgeks.

Rocca al Mare: Väga tore, sest need on Rocca al Mare kooli värvid, oranž näiteks on ka.

■ ■ ■ Kuidas käitute, kui õpilasel on ni-na-, huule-, naborõngas või mõni muu silmatorkav ehe?

Paldiski VG: Midagi ei tee. Las käib, meil selliseid praktiliselt polegi.

HTG: Koolist ära ei ajaks, avaldaksin valjuhäälselt imestust.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Po-le olnud, aga kui mõnda sellist näen, kin-gin talle isiklikult head suured rõngad, mu-meos on insener. Las siis käib sellega, ju-mala eest.

Humanitaargümnaasium: Tavaliselt

vestlen. Üks tütarlaps väitis, et tal on ni-narõngast väga vaja, mina siiski väidan, et ei ole vaja. Olen vastu.

Reaalkool: Nabarõngaid ei ole märga-nud, aga kõrva- ja ninarõngastele ei ole me tähelepanu juhtinud.

MHG: See nõue on küll, et paljastatud nabaga ei tohi koolis olla. Aga seni pole huule- ja ninarõngaid nagu olnud. Aga kui rõngakandja koridoris vastu tuleks, soovi-taksin ära võtta.

Prantsuse Lütseum: Kui see kõik ei riiva silma, ei ütle ma midagi. Kui aga vor-miga kokku ei lähe, tuleks õpilasele anda soovitusi, kuidas oleks parem. Meil on sel-leks kunstiõpetajad, mõni vanem õpilane on ka väga maitsekas.

Tõnismäe Reaalkool: Räägin õpilasega individuaalselt.

Audentes: Sama mis roheliste juuste pu-hul – me teeme talle märkuse. Koolivorm ongi ju kõige efektsem, kui seal ei ole lisa-kulinaid, need lihtsalt ei sobi sinna.

Rocca al Mare: Tolerantselt. Koolivorm välistab selle, et ma nabarõngast näeksin. Muu aga mõõdukuse piires.

■ ■ ■ Kus tohib õpila-ne koolimajas suitse-tada?

Kõik direktorid vastasid nagu ühest suust: nende koolis ei tohi õpilased suitsetada mitte kusil.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Mul

oli üks juhtum, kus ema tuli minu juurde ja soovis, et ma lubaksin tema tütrele suitse-tada, sest nad kodus suitsetavad koos.

■ ■ ■ Kui palju tohib õpilastel paista riiete alt paljast ihu (nabapluusid, mini-seelikud, lühikesed püksid)?

Paldiski VG: Vanemad õpilased on selli-sed tõsised ja ei käigi nii.

HTG: Hooi! Vist ei ole joonlauaga pida-nud riiete pikkust mõõtma. Kuidagi ime-lik küsimus, minul ei ole kunagi seda probleemi olnud.

Humanitaargümnaasium: Kui lähevad diskole, riietugu kuidas tahavad. Aga koo-lis peaks ikka teisiti riietuma, kuigi ka kool pole vangla.

Reaalkool: Klassijuhataja vestlusega on need asjad paika saadud, meil ei domineeri selline rõivastus.

MHG: Lühikesed püksid ja miniseelikud on teretulnud, aga naba ja tüdrukutel rin-dade paljastamine mitte.

Prantsuse Lütseum: Kuna meesterah-va vorm on kindel, ei tulene sellest kuidagi tüdrukute nabapluuside kandmist. Vasta-sel juhul tehakse märkus.

Tõnismäe Reaalkool: Kool on siiski koht, kus peaks olema korrektsemalt rii-

des. Me vestleme selle õpilasega.

Audentes: Meie vormi puhul ei ole see kuigi võimalik.

Rocca al Mare: Koolivormil on hea omadus: muudab selliste erilisuste hulga väga minimaalseks.

■ ■ ■ Mis kell peavad lõppema kooli-peod ja klassiõhtud?

Enamik direktoreid saadab õpilased koju kell kümme kuni üksteist õhtul, et nad ko-halike avaliku korra eeskirjadega kehtes-tatud ajaks koju jõuaksid.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Meil ei peeta pidusid õhtuti. Meie lastel pole sel-leks vajadust.

Audentes: Kell üheksa õhtul pannakse meil koolimaja kinni.

■ ■ ■ Kuidas käitute tunnist puudunud õpilasega?

Paldiski: Kolm päeva võib puududa, siis on vaja tõendit. Tunnis peab kindlasti käi-ma.

HTG: Meil on puhas gümnaasium, 10–12, ja see on vabatahtlik õppevorm, sõna “koo-likohustus” meie kohta ei kehti. Ühelt poolt

on puudumised alati võimalikud, aga teiselt poolt jälle: kui nad ikka tunnis ei käi, siis nad ei saa oma arvestuste ja kontrolltöödega hakka-ma ka. Puudujad peavad olema väga silmapaist-vate vaimuannetega.

Humanitaargümnaasium: Vestlen, sel-gitan välja põhjuse.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Kui tahab vanemate raha eest jalutada - jaluta-gu. On ju koole, kus saab ka tasuta jaluta-da, ja laps peab sellest aru saama.

Reaalkool: Vastavalt kooli kodukorrale puudumised registreeritakse, klassijuhata-ja peab teadma puudumise põhjust.

MHG: Küsin järgmine kord, kui ta tun-nis on, miks ta puudus ja võtan sellele vas-tavalt midagi ette.

Prantsuse Lütseum: Gümnaasist käib koolis vabatahtlikult. Kui talle see ei sobi, jätame hüvasti ja me teed lähevad lahku.

Tõnismäe Reaalkool: Selgitame välja põhjuse.

Audentes: Tohoo tonti! Meil on nii vähe õpilasi, et õpilane ei saagi tunnist puududa.

Rocca al Mare: Tihti on õpilase puudu-mise taga soov, et teda tähele pandaks. Ja me püüame tunnid teha sellisteks, et keegi ei taha neist puududa.

■ ■ ■ Kuidas käitute kooliruumides suudleva paarikesega?

Paldiski: Midagi ei tee. Las suudlevad. On tulnud selgitada, et siin õpivad ka noo-

remad, kui oleks ainult vanemad õpilased, siis oleks võibolla lihtsam.

HTG: No me oleme ju kõik töö, eks ole. Ma arvan, et töökohas niimoodi ei kiputa tegema. Kui juhtub nii, siis niisugune imes-tunud pilk ja kulmukergitus on kõige pa-rem märkus. Noortel on väga hellad tun-ded, neid ei saa tappa brutaalse või kohatu märkusega, aga rääkida ikka tasub alati.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Pa-kuksin oma kabinetti, siin on ruumi omaette suudelda.

Humanitaargümnaasium: Selles pole midagi hirmsat, eriti kui nad on armunud.

Reaalkool: Kui on veidi lemmem olu-kord, siis arvan, et õpetaja siiski juhib tä-helepanu, et tegemist on kooliga.

MHG: Vaataks heldimusega, noorus tu-leks meelde.

Prantsuse Lütseum: Teen märkuse, et olete vales kohas. Ütlen, no kuulge, Manni ja Juku, me kõik teame niikuinii, et te käite, te ei pea seda siin kõigile demonstreerima.

Tõnismäe Reaalkool: Mina isiklikult suhtun negatiivselt.

Rocca al Mare: Keeruline küsimus. Tunneksin kadedust, et pole enam ise noor, vestleksin sel teemal nen-dega.

■ ■ ■ Kuidas suhtute sellesse, kui gümnaasiumiõpilasel on elukaaslane?

Enamik koolijuhte jäi siin na-pisõnaliseks või märkis, et eelkõige on see nende noorte en-di ja nende vanemate probleem.

Humanitaargümnaasium: Meil on paar aastat järjest juhtunud nii, et tüdru-kud lõpetasid kooli ja kohe sünnitasid. No mida teha? Läksid mehele ja elasid kui täiskasvanud. Sellist asja tuleb ette.

Audentes: Ma arvan, et kui see ei häiri põhitööd ja meie kooli reeglistikku, samuti meie ja selle õpilase ja tema vanemate omavahelist lepingut ja suhet, siis me ei viska õpilast mingil juhul koolist välja.

■ ■ ■ Kas kooli tohib kaasa võtta lem-miklooma?

Koera või hamstriga kooliilmumist ei pi-danud ükski koolijuht mõeldavaks.

Haabersti Vene Eragümnaasium: Kui bioloogiaõpetajad teevad oma koera- ja kassinäitusi, siis nad toovad. Aga tänapäe-val on lapsed allergilised ja parem on, kui loomi kooli ei tooda.

Rocca al Mare: Me ei tahaks väga, ku-na me oleme nii loomaia lähedal. Ei taha headele naabritele konkurentsi pakkuda.

Audentes: Reeglina ei tohi kaasa võtta, aga üks kord aastas kevadel on see päev, mil võib.